

Živa baština

Uspomene su ono što ostaje s nama. Nisu ono što današnjica vrednuje, ali neobrisive su. Ne izbljede kao slike, već ostaju urezane. Katkad mi koja prođe glavom, dok prolazim pored žbuna krvavo crvenih ruža. Pa se zapitam, da li su nama te uspomene kao ruže njegovom vlasniku?! Da li je to uopšte njegovo ili zemaljsko?

Odgovor uvijek ostaje u magli iz koje izviruje ruka stare nene s heklicom. Ispred nje bijeli se milje, jedinstveno, bosansko. Naborano lice, na koje pada sijeda kosa odvlači pogled na prozor. Onako star i mal, pružao je nepojmljiv pogled na svijet, bosansku oazu. Stara kamena ulica, pri prolasku kroz koju na svakom koraku ugledaš ručne radove. Kazandžija s novoizrađenim ibrikom, smiješi se prolaznicima. Osmijeh pun ponosa. Na izlogu pored, stoji narodna nošnja. Najednom, vidiš sebe, na nekoj pozornici, oživljavajući čar bosanskog kola. Kad se trzneš, ugledaš stranca kojeg je privukao miris ćevapa, koji je i ispunio sobu one starice i doveo nas na ovu ulicu. Nastaviš šetat i srce te odvede Sebilju. Napiješ se hladne vode i nahraniš kojeg goluba, koji ti iz zahvalnosti sleti na rame. Zatim svratiš u prvi kafić, kojim se širi zvuk sevdalinke. Prepoznaš tekst i u meraku zapjevaš "Nigdje tako ko u Bosni nema". To je čar. To živi među nama dok nam dede pričaju ratne priče ispijajuću kahvu. Probude u nama radoznalost koja nas nagna da saznamo još, pa otvorimo seharu prekrivenu naninom serdžadom. Iz nje izvadimo stari album i sa sobom poneseemo slike naših roditelja, koje sakrijemo ispod jastuka. Produžimo do kuhinje i ugledamo majku kako razvija tijesto za pitu. Posmatramo, upijajući svaki korak u želji da probamo i okušamo se u kuhinji. Poslije porodičnog ručka, u trku izjurimo iz kuće, jer nas primame dječije igre. Kad se iz obližnje džamije začuje ezan, snuženih lica ulazimo u kuće, a naša dječija srca još trčkaraju po sokacima. Trčkaraju obilazeći svaki bosanski biser. Sa Starog mosta u Mostaru, gledaju svoj odraz u Neretvi koja svakom prolazniku ispriča priču. Zatim nam se putevi ukrste s Tvrđavom, knjigom čijim je riječima, napisanim na ohabanim bijelim listovima, Selimović dao posebnu vrijednost. Ta vrijednost nas odvodi do tradicija, običaja, kulture koje Andrić, kroz djelo "Na Drini ćuprija", gradi oko samog mosta. Ta zamisao nas uvede u Narodno pozorište i naše oči zastanu na pozornici gdje se odigravaju mnoge poznate drame, opere. Umorna i snena od lutanja, naša dječija srca liježu u nadi da će sutrašnji dan napojiti radoznalost i želju za spoznajom. Tako i naša baština čeka ruku koja je će je pomilovati i prigrliti.

Čeka ruku koja joj neće dozvoliti da postane tuđa. Živi u nadi da nikada neće isčeznuti, a to zavisi od nas. Svaki naš korak, naša riječ u milijonitom dijelu čini je živom. Dio po dio sklapa živ pejzaž nespojivog dobra koju naš narod svojom tradicijom gradi iz dana u dan. Ruža živi dok god se neko brine o njoj i tada, baš takva, samo je njegova, a ne zemaljska.

Lamija Zeković

